

سبک‌شناسی قرن‌های
دوازدهم و سیزدهم
(دوره بازگشت و بیداری)

گروه ادبیات آبادان
دبیرستان علوم و معارف اسلامی صدرا

سبک شعر

سطح زبانی

۱- سادگی و روانی بارزترین شاخصه زبان شعر این دوره است .

۲- قابل فهم بودن شعر برای عموم

۳- محاوره ای شدن شعر (به دلیل توبه شاعران به مردم ، استفاده از شعر برای آگاه سازی)

۴- توجه به واژگان کهن (بادآفره : مکافات ، فلیدن: فرورفتن ، گلشن : گیاهی که بر روی فضله بانوران می روید و آن را برای گرم کردن حمام جمع می کنند)

۵- گسترش دایره واژگان و اصطلاحات انگلیسی و روسی و فرانسوی و ترکی (به دلیل رفعت و آمد به اروپا و ارتباط با علوم و فنون جدید)

نکته : در این دوره دو رویکرد در استفاده از زبان وجود داشت :

روی آوردن به زبان ساده و دوره می کوچه و بازار (سید اشرف الدین گیلانی و عارف قزوینی)

وفاداری به زبان پر صلابت گذشته (ملک الشعراى بهار و ادیب الممالک فراهانی)

سبک شعر

سطح ادبی

- ۱- تغییر نکردن سبک و قالب شعری نسبت به گذشته (تمسیده و غزل در شعر ملک الشعراء بهار و اریب الممالک بیشتر بود ؛ شعرای کوچه و بازاری هم به قالب های : مستزاد و چهارپاره و ترانه و تصنیف رغبت داشتند)
- ۲- گرایش به قالب های نوین زمینه را برای بروز شعر نو فراهم کرد
- ۳- پایبند نبودن به آرایه های ادبی در شعر شاعران کوچه و بازار
- ۴- هم توجه به تخیلات گذشته و هم پدیدآوردن تخیلات نو که در شعر **میرزاده عشقی** دیده می شود
- ۵- شعرای کوچه و بازار به موسیقی پایبند نبودند در حالی که گروه سنت گرا نسبت به وزن و آهنگ شعر تعصب داشتند

سبک شعر

سطح فکری

- ۱- در این دوره به دلیل اتفاقات مشروطه و از طرفی دیگر آشنایی با اروپا تحول عظیمی در نگرش مردم و محتوای شعر به وجود آمد
- ۲- مردمی که قبلا کلی نگر و ذهنیت گرا بودند به ← جزئی نگر و عینیت گرایی روی آوردند
- ۳- به جای عارفانه سرایی و غزل گوئی و مضامین کلی و ذهنی و مسائل اخلاقی ← به مضامین وطنی ، سیاسی ، اجتماعی روی آوردند .

شاخص ترین درون مایه ها :

آزادی

وطن (این مفهوم مورد توجه ملک الشعرا ، علامه دهخدا و ادیب الممالک فراهانی قرار گرفت)

قانون (بنیادی ترین تفکر و فواسته ی مشروطه فوهران بود)

تعلیم و تربیت جدید

توجه به مردم (نکته : یکی از بارزترین ویژگی های ادبیات دوره بیداری توجه به مردم است ؛ ابوالقاسم لاهوتی و خرفی یزدی از شافص ترین شاعران این حوزه هستند)

دانش ها و فنون جدید

سبک نثر

فب تو این دوره تا ورودی از پدیدگی نثر فارسی کم شد و درون مایه اش هم مثل شعر به سمت آزادی و آزادی فواهی ... کشیده شد .

سطح زبانی :

۱- نثر ساده و قابل فهم شد

۲- لغات انگلیسی و ، ترکی و فرانسوی فراوان شد

۳- دو چیز از نثر این دوره کم شد (۱- واژه ها و ترکیبات عربی ۲- عبارت های وصفی دور و دراز و لفظ پردازى ها)

۴- ساختار و ترکیبات دستوری کلام در جملات درست تر شد .

سبک نثر

سطح ادبی:

نثر این دوره از قید و بندهای نثر مصنوع و فنی فرار کرد و از صنایع ادبی هم جدا شد چون ← در خدمت خواسته های مردم قرار گرفته بود.

البته: یکی از ضعف های اغلب داستان های این دوره این بود که در بعضی صحنه های داستان، یهو یکی به عنوان سوم شخص می پره وسط

نکته: اکثر نویسندگان داستان را مطابق ذوق عامه مردم می نوشتند و سبک نویسندگی آنها مطابقت کاملی با ادبیات داستانی جدید نداشت.

سطح فکری:

درون مایه ی نثر هم مانند درون مایه شعر بود.

البته در این بین دشمنی با استبداد و استعمار بسیار مورد توجه نثر روزنامه قرار گرفت

در بسیاری از نثرهای دوره بیداری مخصوصا نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می پردازد

نکته: طنز سیاسی - اجتماعی از شاخ های ارزنده نثر دوره بیداری است.

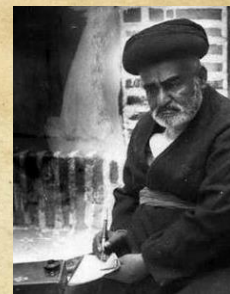
دهخدا

ملك الشعراى بهار

سید اشرف الدین گیلانی

میرزاده عشقی

ادیب الممالک فراهانی

عارف قزوینی

ابوالقاسم لاهوتی

فرخی یزدی

آلبوم عکس

